सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४, को दफा ५ (३) र नियमावलीको नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको विवरण

सूचना सार्वजनिक गरेको अवधिः २०७९ माघ देखि चैत्र सम्म

प्रदेश सरकार

सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय

गण्डकी प्रदेश, पोखरा, नेपाल

१. निकायको स्वरुप र प्रकृति

नेपालको संविधानले एकात्मक शासन पद्धति रहेको मुलुकलाई संघीय संरचनामा परिणत गरी संघ प्रदेश र स्थानीय सरकारको व्यवस्था गरेको छ। प्रदेशमा प्रदेश सरकार रहने व्यवस्था अनुसार सात वटै प्रदेशमा प्रदेश सरकार मातहत विभिन्न मन्त्रालयहरुको स्थापना गरिएको छ । प्रदेश सरकार मातहत रहने विभिन्न मन्त्रालयहरु मध्ये सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय पनि एक हो । गण्डकी प्रदेशमा यस मन्त्रालयको स्थापना २०७४ माघ २८ गते भएको हो । गण्डकी प्रदेश सरकारले आवश्यकता अनुसार यस मन्त्रालयको नाम परिवर्तन गर्दै कार्य जिम्मेवारी पनि थपघट गरेको छ ।

गण्डकी प्रदेश सरकार कार्यविभाजन नियमावली, २०७४ अनुसार यस मन्त्रालयलाई शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि, महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, सामाजिक सुरक्षा ,भाषा संस्कृति, पुरातत्व, श्रम तथा रोजगारसंग सम्वन्धित विषयहरुको जिम्मेवारी तोकिएको थियो भने हाल युवा तथा खेलकुद र स्वास्थ्य मन्त्रालय पनि गाभेको छ। यस मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न विषयहरुको प्रदेश स्तरीय कानून, नीति मापदण्डहरुको निर्माण गर्नुपर्ने भएकोले मन्त्रालय हाल यिनै विषयको निर्माण र कार्यान्वयमा केन्द्रित रहेको छ । साथै मन्त्रालयले आफ्नो विषय क्षेत्र भित्रका विभिन्न कार्यक्रमहरु निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिरहेको छ ।

यस मन्त्रालयको मूल उद्देश्य गण्डकी प्रदेशका जनताको शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि, महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, सामाजिक सुरक्षा ,भाषा संस्कृति, पुरातत्व, श्रम तथा रोजगार लगायत साथै युवा तथा खेलकुद र स्वास्थ्य मन्त्रालय सम्बन्धित विभिन्न विषयको कानून, नीति, नियम, मापदण्ड निर्माण तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनवाट समग्र सामाजिक क्षेत्रको विकास गरी स्वस्थ शिक्षित सक्षम उद्यमशील नागरिक तयार गरी प्रदेशको विकासमा योगदान गर्दै समाजवाद उन्मुख समृद्ध प्रदेशको निर्माणमा योगदान पुर्याउनु हो ।

२. मन्त्रालयको काम कर्तव्य र अधिकार

गण्डकी प्रदेश सरकारको (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७४ बमोजिम सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम रहेको छ ।

क्र.सं.	काम, कर्तव्य र अधिकार
१	प्रदेशस्तरको विश्वविद्यालय तथा उच्च शिक्षा सम्वन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन

२	शैक्षिक परामर्श सेवाको मापदण्ड निर्धारण, अनुमति तथा नियमन
३	प्रदेशस्तरमा पुस्तकालय, संग्रहालय, अभिलेखालय सम्वन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
४	प्रादेशिक शिक्षा, प्राविधिक तथा व्यवसायिक तालिम र छात्रवृत्ति सम्वन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड निर्धारण, कार्यान्वयन र नियमन तथा पाठ्यक्रम, पाठ्य पुस्तक तथा पाठ्य सामग्री निर्माण, उत्पादन र वितरण
५	प्रदेशस्तरको मानव संशाधनको आवश्यकता प्रक्षेपण तथा शैक्षिक योजना निर्माण र कार्यान्वयन
६	प्रदेशस्तरमा विद्यालय तहको शिक्षकको सेवा शर्त, योग्यता, क्षमता र शिक्षक व्यवस्थापनको मापदण्ड निर्धारण र नियमन
७	माध्यमिक तहको परीक्षा व्यवस्थापन
८	प्रदेशस्तरमा प्राज्ञिक अनुसन्धान तथा शैक्षिक तथ्याङ्क व्यवस्थापन
९	महिला हक सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
१०	लैङ्गिक हिंसा, मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार सम्वन्धी नीति तथा कार्ययोजना तर्जुमा र कार्यान्वयन तथा अन्तराष्ट्रिय सन्धि, सम्झौता र प्रतिवद्धताको कार्यान्वयन, निरोधात्मक र संरक्षणात्मक उपाय र पुनर्स्थापन
११	महिला सशक्तीकरण तथा लैङ्गिक समानता सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान
१२	लैंगिक उत्तरदायी वजेट र लैङ्गिक परीक्षण
१३	बालबालिकाको हकहित संरक्षण सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन, अध्ययन, अनुसन्धान, बालमैत्री शासकीय प्रवन्ध र सेवा प्रवाह, बाल उद्धार कोष व्यवस्थापन र बाल सुधार तथा पुनर्स्थापना
१४	प्रदेशस्तरमा ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र अशक्त, बालबालिकाका र महिला सम्बन्धी कार्यहरुको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन
१५	समाजकल्याण र संघसस्था सम्वन्धी कार्यहरुको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन
१६	लोपोन्मुख, सीमान्तकृत, गरिब, जेष्ठ नागरिक लक्षित आवास सम्बन्धी नीति, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन
१७	सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्डको निर्माण तथा कार्यान्वयन, कोष व्यवस्थापन, नियमन, राष्ट्रिय र प्रादेशिक निकाय तथा संघ संस्थासँग सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य
१८	प्रदेशभित्र रोजगारी प्रवर्द्धन सम्बन्धी नीति, योजना, कार्यक्रम तथा मापदण्ड तर्जुमा तथा कार्यान्वयन र स्थानीय सरकारसंग समन्वय
१९	विश्वसम्पदा सूचीमा परेका स्मारक र पुरातात्विक महत्वका स्थल सम्बन्धी
२०	भाषा, लिपि संस्कृति, ललितकला र धर्मको संरक्षण र प्रयोग सम्वन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
२१	ऐतिहासिक, धार्मिक, साँस्कृतिक एवं कला र वास्तु कलात्मक दृष्टिकोणले महत्व बोकेका प्रादेशिकस्तरका दरवारहरुको संरक्षण, सम्भार, अध्ययन, अनुसन्धान तथा व्यवस्थापन
२२	प्रादेशिकस्तरमा संग्रहालयको स्थापना, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन

२३	प्रदेशस्तरका पुरातात्विक महत्वका स्थल, ऐतिहासिक र धार्मिक सांस्कृतिक सम्पदा, प्राचीन स्मारक, संग्रहालय, सास्कृतिक धरोहर सम्वन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन एवम् संरक्षण, सम्भार, अध्ययन, अनुसन्धान, उत्खनन तथा पुनर्निर्माण
२४	धर्म, परम्परा र गुठी अन्तर्गत चलिआएका विभिन्न जात्रा, पर्वहरुको सञ्चालन र व्यवस्थापन
२५	संस्कृतिको विकास सम्वन्धी नीति तथा कानून तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
२६	रोजगार प्रवर्द्धन सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
२७	श्रमिक एवं श्रमिकको सामाजिक सुरक्षा तथा ट्रेड युनियन सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन
२८	श्रमशक्ति, श्रम बजार सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान र श्रमशक्ति योजना
२९	औद्योगिक विवाद समाधान, श्रम सम्बन्धमा सुधार र न्यायिक निरुपण
३०	युवा तथा खेलकुद र स्वास्थ्य मन्त्रालय सम्वन्धी कार्य थप जिम्मेवारी भएको

३. निकायमा रहेका पदाधिकारी तथा कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

सि.नं	कर्मचारी/पदाधिकारीको नाम, थर	पद/तह/श्रेणी	महाशाखा/शाखा	कैफियत
१	मा. पञ्चराम गुरुङ्ग	मन्त्री	सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय	
२	श्री हेम राज सुवेदी	सचिव (रा.प.प्रथम)	सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय	
३	श्री पुष्पराज पौडेल	उप-सचिव (रा.प.द्वितीय)	प्रशासन तथा योजना महाशाखा	
४	श्री तोयनाथ लम्साल	उप-सचिव (दशौं)	शैक्षिक योजना तथा अनुसन्धान महाशाखा	
५	श्री घनश्याम पौडेल	उप-सचिव (दशौं)	युवा तथा खेलकुद महाशाखा	
६	श्री भोजराज न्यौपाने	उप-सचिव (रा.प.द्वितीय)	उच्च शिक्षा तथा संस्कृति महाशाखा	
७	श्री जमुना पौडेल कार्की	प्र.म.वि.अ. (नवौं)	सामाजिक विकास महाशाखा	
८	श्री ऋषिराज बास्तोला	अधिकृत (आठौं)	शैक्षिक योजना, तथ्याङ्क तथा अनुसन्धान शाखा	
९	श्री टंकप्रसाद ढकाल	अधिकृत (आठौं)	उच्च शिक्षा तथा शैक्षिक गुणस्तर शाखा	
१०	श्री मन कुमारी पौडेल	अधिकृत (आठौं)	विज्ञान प्रविधि र प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा शाखा	
११	श्री श्रीप्रसाद अधिकारी	अधिकृत (आठौं)	प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा	
१२	श्री लाल प्रसाद आचार्य	अधिकृत (आठौं)	आर्थिक प्रशासन शाखा	
१३	श्री संकर प्रसाद वराल	अधिकृत (सातौं)	खेलकुद शाखा	

१४	श्री निर्मल परियार	रा.प तृतीय	युवा शाखा	
१५	श्री सिर्जना आचार्य	कानून अधिकृत	फैसला तथा कानून कार्यान्वयन शाखा	
१६	श्री अशोक कुमार नेपाली	अधिकृत (सातौं)	प्रशासन योजना तथा अनुगमन र श्रम तथा रोजगार शाखा	
१७	श्री बद्री प्रसाद वाग्ले	प्रदेश समन्वय अधिकृत	राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद्	
१८	श्री विक्रम रिजाल	क.अधिकृत (छैठौं)	प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा	
१९	श्री प्रकाश शर्मा	लेखा अधिकृत (छैठौं)	आर्थिक प्रशासन शाखा	
२०	श्री राजेन्द्र प्रसाद आचार्य	अधिकृत (छैठौं)	प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा	
२१	श्री रिता लम्साल	अधिकृत (छैठौं)	युवा शाखा	
२२	श्री दिक्शा खड्का	अधिकृत (छैठौं)	प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा	
२३	श्री दामोदर वराल	अधिकृत (छैठौं)	प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा	
२४	श्री सुशीला अधिकारी	अधिकृत (छैठौं)	शैक्षिक योजना, तथ्याङ्क तथा अनुसन्धान शाखा	
२५	श्री देवी शर्मा	अधिकृत (छैठौं)	लैंगिक मूलप्रवाहीकरण तथा सशक्तीकरण शाखा	
२५	श्री शरद गुरुङ्ग	सहायक (पाचौं)	बाल अधिकार तथा सामाजिक न्याय शाखा	
२७	श्री जीवन शर्मा	सहायक (पाचौं)	जिन्सी प्रशासन फाँट	
२८	श्री राजेश श्रेष्ठ	स.क.अ.	सचिव ज्यूको सचिवालय/रोजगार सूचना केन्द्र	
२९	श्री नारायणी ढकाल	सहायक (चौथो)	अपाङ्गता सहायता कक्ष (Help Desk) सहयोगी	
३०	श्री ज्योति कुमारी भण्डारी	सहायक (चौथो)	हटलाइन सेवा सहयोगी	
३१	श्री सूर्यवहादुर खत्री	कार्यालय सहयोगि पाचौ	प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा	
३२	श्री रुद्रलाल सुवेदी	कार्यालय सहयोगि पाचौ	प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा	
३३	श्री सुनिल मानन्धर	हलुका सवारी चालक	प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा	
३४	श्री हरिप्रसाद गौतम	हलुका सवारी चालक	प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा	
३५	श्री झक बहादुर सारु	हलुका सवारी चालक	प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा	
३६	श्री कमल बहादुर सारु	हलुका सवारी चालक	प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा	
३७	श्री गंगा थारु	हलुका सवारी चालक	प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा	
३८	श्री मोहन गुरुङ्ग	हलुका सवारी चालक	प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा	
३९	श्री मनेल गुरुङ्ग	हलुका सवारी चालक	प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा	
४०	श्री कर्म घले	हलुका सवारी चालक	प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा	
४१	श्री लक्ष्मी शर्मा घिमिरे	श्रेणी विहिन	कार्यालय सहयोगी	

४२	श्री लोग माया के.सी.	श्रेणीविहिन	कार्यालय सहयोगी	
४३	श्री डोलराज काफ्ले	श्रेणीविहिन	कार्यालय सहयोगी	
४४	श्री गोर्ख वहादुर रोका	श्रेणीविहिन	कार्यालय सहयोगी	
४५	श्री शान्ति जिरेल	श्रेणीविहिन	कार्यालय सहयोगी	
४६	श्री बसुन्धरी पराजुली	श्रेणीविहिन	कार्यालय सहयोगी	
४७	श्री उर्मिला जिरेल	श्रेणीविहिन	कार्यालय सहयोगी	

४. निकायबाट प्रदान गरिने सेवा

महाशाखाको नाम	प्रदान गरिने सेवा	कैफियत
१. प्रशासन तथा योजना महाशाखा शाखा		
(क) प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा	- मन्त्रालय अन्तर्गतका सेवा समूहका कर्मचारीहरुको नियुक्ति, पदस्थापन,सरुवा, बढुवा, राजीनामा अवकाश आदिसँग सम्बन्धित कार्य गर्ने, - रिक्त दरबन्दीमा पदपूर्ति प्रक्रिया अगाडि बढाउने, - कर्मचारीहरुको प्रोत्साहन पुरस्कारको सिफारिस गर्ने, - कर्मचारीहरुको कार्य विवरण तयार गर्ने, - कर्मचारीहरुको क्षमता विकासका लागि कार्यक्रम पहिचान गरी कार्यान्वयन गर्ने, - कर्मचारीहरुको अभिलेख राख्ने, - मन्त्रालयको वेभसाइट व्यवस्थापन गर्ने, - मन्त्रालयका महाशाखाहरुबाट प्राप्त योजना,कार्यक्रम र प्रतिवेदन तयार गरी पेश गर्ने गराउने, - मन्त्रालयवाट प्रकाशन हुने वुलेटिन र समाचारपत्रको प्रकाशनको व्यवस्था मिलाउने, - जनसम्पर्क,सोधपुछ, दर्ता चलानी कार्यहरु व्यवस्थित तवरबाट सम्पन्न गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउने, - सवारी साधनको परिचालन, विजुली,धारा, टेलिफोन, विद्धुतिय उपकरण, फर्निचरको आपूर्ति तथा मर्मत संभार , - मन्त्रालयका सामानको खर्च, मर्मत, लिलाम र मिनाहा सम्बन्धि कार्य गर्ने, - भण्डार तथा सम्पत्तिको अभिलेख राख्ने, - सूचना प्रविधि सम्वन्धी कार्यलाई व्यवस्थित गर्दै लैजाने, - कर्मचारीहरुको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन र रेकर्ड सम्वन्धी कार्य, - माननीय मन्त्रीज्यूको सचिवालय सम्वन्धी कार्य,	

	- प्रशासन तथा योजना शाखा सम्वन्धि अन्य कार्य गर्ने ।	
(ख) आर्थिक प्रशासन शाखा	- मन्त्रालयको साधारण बजेट तयार गर्ने, - मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरुलाई प्रदान गरिने अख्तियारी पत्र तयार गर्ने र खर्च सम्बन्धी नर्म्सको व्यवस्थापन गर्ने, - साधारण तथा विकास वजेट निकासा सम्वन्धी कार्य नियमानुसार गर्ने, - प्रशासन शाखाको सहयोग लिइ कर्मचारीको तलवी प्रतिवेदन पारित गरी तलब भत्ता उपलब्ध गराउने, - खर्चको श्रेश्ता राखि लेखापरीक्षण , बेरुजु फर्छ्यौट - विनियोजित वजेटको अधिनमा रहि अधिकार प्राप्त अधिकारीको स्वीकृतीमा खर्च गर्ने, - भए गरेका खर्चको अभिलेखिकरण गर्ने, - आर्थिक प्रशासन शाखासंग सम्वन्धीत अन्य कार्यहरु गर्ने ।	
(ग) कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	- मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र भित्र पर्ने विषयमा एन नियमको मस्यौदा तयार गर्ने - मन्त्रालयसँग सम्बन्धित पर्न आएका मुद्दा मामिलाहरु सम्बन्धी आवश्यक कार्य गर्ने, - मन्त्रालयका सबै शाखा महाशाखाहरुलाई कानूनी राय परामर्श दिने - मन्त्रालयका सूचनाहरु राजपत्रमा प्रकाशन गर्ने व्यवस्था मिलाउने, - मन्त्रालयका सवै शाखासँग समन्वय गरी नागरिक बडापत्रको व्यवस्थापन गर्ने, - कानून तथा फैसलासँग सम्बन्धित अन्य कार्यहरु गर्ने ।	
(घ) श्रम तथा रोजगार शाखा	- रोजगार प्रवर्द्धन सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन गर्ने, - श्रमिक एवं श्रमिकको सामाजिक सुरक्षा तथा ट्रेड युनियन सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन गर्ने, - श्रमशक्ति, श्रम बजार सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान र श्रमशक्ति योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने, - औद्योगिक विवाद समाधान, श्रम सम्बन्धमा सुधार र न्यायिक निरुपणको व्यवस्था मिलाउने, - कार्यस्थल सुरक्षा, कारखाना निरीक्षण तथा नियमनको कार्यहरु गर्ने, - सीप विकास तालिमको आवश्यकता पहिचान गरी सञ्चालनको व्यवस्था मिलाउने, - श्रम तथा रोजगारसंग सम्वन्धीत अन्य कार्यहरु गर्ने ।	
२. शैक्षिक योजना तथा अनुसन्धान महाशाखा		

(क) शैक्षिक योजना तथा अनुसन्धान शाखा	- प्रदेशस्तरको मानव संसाधनको आवश्यकता प्रक्षेपण तथा शैक्षिक योजना निर्माण र कार्यान्वयन - प्रदेशस्तरमा प्राज्ञिक अनुसन्धान तथा शैक्षिक तथ्याङ्क व्यवस्थापन - राष्ट्रिय प्रारम्भिक शिक्षा पढाइ कार्यक्रम सञ्चालनमा सहयोग गर्ने, - संघ,प्रदेश र स्थानीय तहबाट सञ्चालन हुने शैक्षिक कार्यक्रम वीच समन्वय गर्ने, - शैक्षिक विषयमा अध्ययन अनुसन्धान गर्ने गराउने, - निरीक्षण,अनुगमन साधन र सूचक तयार गर्ने, - शैक्षिक योजना र कार्यक्रमको अनुगमन मूल्यांकन प्रतिवेदन तयार गरी प्राप्त पृष्ठपोषण अनुसार सुधार गर्ने, - प्रदेशभित्रका विद्यालयमहाविद्यालयहरुको नक्सांकन गर्ने/ - शैक्षिक योजना, कार्यक्रम, रणनीति तयार गर्ने, - शिक्षाको विकासका लागि वार्षिक कार्यक्रमहरु तयार गर्ने , - प्रस्तावित योजना तथा कार्यक्रमका लागि बजेटको प्रारुप तयार गर्ने, - शिक्षा तर्फको चौमासिक, वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने, - प्रदेश योजना आयोगसँग सम्बन्धित कार्यहरु गर्ने, - शैक्षिक नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको अध्ययन, तुलना र विश्लेषण गर्ने, - शैक्षिक योजनाहरुको विश्लेषण तर्जुमा,कार्यान्वयन र विश्लेषण, - शैक्षिक नीति तथा कार्यक्रमको नीतिगत अध्ययन अनुसन्धान गर्ने, - शिक्षामा भौतिक सुधार कार्यक्रमको व्यवस्थापन गर्ने , - विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहजिकरण सम्वन्धी कार्य, - शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने उपायहरु खेजि गरी सुझाव दिने, - शैक्षिक योजना र अनुगमन मूल्याङ्कन सम्वन्धि अन्य कार्यहरु गर्ने ।	
(ख) विज्ञान, प्रविधि र प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा शाखा	- प्राविधिक तथा व्यवसायिक तालिम र छात्रवृत्ति सम्वन्धी नीति, कानुन तथा मापदण्ड निर्धारण, कार्यान्वयन र नियमन - विद्यालय तथा प्राविधिक शिक्षा तर्फको पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक तथा पाठ्य सामाग्री निर्माण, उत्पादन र वितरण सम्वन्धी कार्य, - प्राविधिक तथा व्यावसायिक तालिम परिषद र यस सम्बन्धी अन्य संस्थाहरुलाई व्यवस्थापकिय सहयोग गर्ने, - प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षाका प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षाको अनुगमन मूल्यांकन र यसको नियमन तथा सुशासन सम्वन्धी कार्य गर्ने, - प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा सम्वन्धि अन्य कार्यहरु गर्ने ।	
३. उच्च शिक्षा तथा संस्कृति महाशाखा		

(क) उच्च शिक्षा तथा शैक्षिक गुणस्तर शाखा	- प्रदेशस्तरको विश्वविद्यालय तथा उच्च शिक्षा सम्वन्धी नीति, कानुन तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन - प्रदेशस्तरमा विद्यालय तहको शिक्षकको सेवा शर्त, योग्यता, क्षमता र शिक्षक व्यवस्थापनको मापदण्ड निर्धारण र नियमन - आधारभूत तथा माध्यामिक तहको शिक्षा सम्बन्धी नीति नियम,निर्देशनको व्यवस्था गरी कार्यान्वयन गर्ने गराउने, - मन्त्रालय , विश्वविद्यालय र महाविद्यालयको सम्पर्क माध्यमका रुपमा काम गर्ने, - विभिन्न तहको परीक्षाको व्यवस्थापन,विश्लेषण र समन्वय गर्ने गराउने - शिक्षक तालिम कार्यक्रमको नीति नियम तयारी र कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाउने, - उच्च शिक्षासँग सम्बन्धित अन्य कार्यहरु गर्ने ।	
(ख) भाषा, संस्कृति र पुरातत्व संरक्षण शाखा	- प्रदेशस्तरमा पुस्तकालय, संग्रहालय, अभिलेखालय सम्वन्धी नीति, कानुन तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन - विश्वसम्पदा सूचीमा परेका स्मारक र पुरातात्विक महत्वका स्थल सम्बन्धी भाषा, लिपि संस्कृति, ललितकला र धर्मको संरक्षण र प्रयोग सम्वन्धी प्रादेशिक नीति, कानुन, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन - ऐतिहासिक, धार्मिक, साँस्कृतिक एवं कला र वास्तु कलात्मक दृष्टिकोणले महत्व बोकेका प्रादेशिकस्तरका दरवारहरुको संरक्षण, सम्भार, अध्ययन, अनुसन्धान तथा व्यवस्थापन - प्रादेशिकस्तरमा संग्रहालयको स्थापना, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन - प्रदेशस्तरका पुरातात्विक महत्वका स्थल, ऐतिहासिक र धार्मिक सांस्कृतिक सम्पदा, प्राचिन स्मारक, संग्रहालय, सास्कृतिक धरोहर सम्वन्धी नीति, कानुन, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन एवम् संरक्षण, सम्भार, अध्ययन, अनुसन्धान, उत्खनन तथा पुनर्निर्माण - धर्म, परम्परा र गुठी अन्तर्गत चलिआएका विभिन्न जात्रा, पर्वहरुको सञ्चालन र व्यवस्थापन - संस्कृतिको विकास सम्वन्धी नीति तथा कानुन तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन सम्वन्धी कार्य - भाषा संस्कृति र पुरातत्व सम्वन्धि अन्य कार्यहरु गर्ने ।	
४. सामाजिक विकास महाशाखा		
(क) लैङ्गिक शसक्तीकरण तथा मूलप्रवाहीकरण शाखा	- महिला हक सम्बन्धि प्रादेशिक नीति ,कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा ,कार्यान्वयन र नियमन सम्बन्धि कार्य गर्ने।	

	- महिला बालबालिका ,जेष्ठ नागरिक,अपाङ्गता भएका व्यक्ति र लैङ्गिक अल्पसंख्यक व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क संकलन गर्ने । - लैङ्गिक हिंसा ,मानव बेचबिखन ा ओसारपोस सम्बन्धि नीति तथा कार्ययोजना तर्जुमा र कार्यान्वयन तथा अन्तराष्ट्रिय सन्धि ,सम्झौता र प्रतिबद्वताको कार्यान्वयन ,निरोधात्मक र संरक्षणात्मक उपाय र पुनर्थापना गर्ने । - महिला सशक्तिकरण तथा लैङ्गिक समानता सम्बन्धि अनुगमनअनुसन्धान। - लैङ्गिक उत्तरदायि बजेट निर्माण र लैङ्गिक परिक्षण सम्बन्धि कार्य गर्ने। - सामाजिक विकास महाशाखा अन्तर्गत बार्षिक प्रगति प्रतिबेदन तयार गर्ने।	
(ख) बालअधिकार तथा सामाजिक न्याय शाखा	- बालबालिकाको हकहित संरक्षण सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन, अध्ययन, अनुसन्धान, बालमैत्री शासकीय प्रवन्ध र सेवा प्रवाह, बालउद्धार कोष व्यवस्थापन र बाल सुधार तथा पुनर्स्थापना सम्वन्धि कार्य गर्ने । - प्रदेशस्तरमा ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र अशक्त, बाल बालिकाका र महिला सम्बन्धी कार्यहरुको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने । - समाज कल्याण र संघ संस्था सम्बन्धि कार्यहरुको अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्ने। - लोपोन्मुख, सीमान्तकृत, गरिब, जेष्ठ नागरिक लक्षित आवास सम्बन्धी नीति, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन । - सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि प्रादेशिक नीति ,कानून ,मापदण्डको निर्माण तथा कार्यान्वयन,कोष व्यवस्थापन ,नियमन ,राष्ट्रिय र प्रादेशिक ,स्थानिय तह तथा संघ संस्थासंग सम्पर्क ,समन्वय र सहकार्य। - बालअधिकार तथा सामाजिक न्यायसंग सम्वन्धीत कार्यहरु गर्ने ।	
५	युवा तथा खेलकुद र स्वास्थ्य मन्त्रालय २०७९ माघ -९ बाट थप भएको	

५. सेवाप्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारीः

मन्त्रालयका महाशाखाहरु र जिम्मेवार कर्मचारीहरुको विवरण निम्न बमोजिम रहेको छ ।

सि.नं.	महाशाखाको नाम	महाशाखा प्रमुख	कैफियत
१.	प्रशासन तथा योजना महाशाखा	श्री पुष्पराज पौडेल	

२.	शैक्षिक योजना तथा अनुसन्धान महाशाखा	श्री तोयनाथ लम्साल	
३.	उच्च शिक्षा तथा संस्कृति महाशाखा	श्री भोजराज न्यौपाने	
४.	सामाजिक विकास महाशाखा	श्री जमुना पौडेल	
५	युवा तथा खेलकुद महाशाखा	श्री घनश्याम पौडेल	

६. सेवा प्रदान गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

सेवाको किसिम र प्रकृति नागरिक बडापत्र बमोजिम हुनेछ ।

७. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकार

सि.नं	निर्णय	निर्णयकर्ता	कैफियत
१	महाशाखागत कार्य	महाशाखा प्रमुख	
२	मन्त्रालयको समग्र प्रशासनिक विषय	सचिव	
३	नीतिगत निर्णय	माननीय मन्त्री	

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

प्रमुखः श्री हेम राज सुवेदी

पदः सचिव

९. प्रवक्ताः-

नामः- तोयनाथ लम्साल

पदः-उपसचिव (दशौं तह)

१०. गुनासो सुन्ने अधिकारी

नामः- भोजराज न्यौपाने

पदः-उपसचिव (रा.प द्धितीय तह)

११. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

प्रमुखः श्री हेम राज सुवेदी
पदः सचिव
सूचना अधिकारीः श्री टंकप्रसाद ढकाल
पदः अधिकृतस्तर (आठौं)

१२. **प्रमुख उपलव्धिहरु**

(क) शिक्षा तर्फ

- शिक्षा क्षेत्र रणनीतिक योजना निर्माण भई कार्यान्वयनमा आएको ।
- प्रदेशको आवश्यकता अनुरुप राष्ट्रिय आविष्कार केन्द्रसँगको सहकार्यमा अनुसन्धानात्मक कार्यका लागि राष्ट्रिय आविष्कार केन्द्र सँग सम्झौता गरी कार्य अगाडी बढाइएको ।
- सूचना तथा सञ्चार प्रविधिलाई शिक्षण सिकाइ कार्यमा उपयोगमा ल्याउन ४० वटा सामुदायिक विद्यालय तथा ४३ वटा सामुदायिक क्याम्पसहरुलाई ICT सामग्री व्यवस्थापनका लागि अनुदान उपलव्ध गराइएको ।
- स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा दुर्गम तथा हिमाली क्षेत्रमा सञ्चालित गोरखा, म्याग्दी र मुस्ताङका ४ वटा विद्यालयहरुको आवासिय भवन निर्माण कार्यले निरन्तरता पाएको ।
- २५ वटा धार्मिक शिक्षा प्रदान गर्ने गुरुकूल गुम्बा, मदरसा तथा आश्रमहरुलाई मूलप्रवाहीकरण अनुदान उपलव्ध गराइएको ।
- संघीय सरकारसँगको समन्वयनमा शैक्षिक तथ्याङ्क व्यवस्थापन कार्य भईरहेको ।
- स्थानीय तहसँगको समन्वयनमा निर्मित सामुदायिक शिक्षण संस्थाहरुको भौतिक संरचना मर्मत सम्भारका लागि ९२ वटा शिक्षण संस्थाहरुको मर्मत सम्भार कार्य भईरहेको ।
- प्रदेश प्रमुख शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत ५० वटा प्रारम्भिक वाल कक्षामा सिकाइ सामग्री व्यवस्थापन, आधारमूत तह (कक्षा १-८) सञ्चालित ५० विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला स्थापना,
- २० वटा विद्यालयमा न्यून सिकाइ उपलव्धि भएका कक्षा ८ देखि १० सम्मका विद्यार्थीका लागि अतिरिक्त कक्षा सञ्चालनका लागि अनुदान उपलव्ध गराइएको ।
- प्राविधिक शिक्षा सञ्चालन भएका १० वटा विद्यालयमा सिक्दै कमाउँदै कार्यक्रम सञ्चालन भएका ।
- विद्यार्थीमा बैज्ञानिक एवं समालोचनात्मक चिन्तनको विकास गर्न ५१ माध्यमिक विद्यालयमा STEM ल्याव स्तरोन्नतिका लागि अनुदान ।
- कोभिड-१९ महामारीको सङ्क्रमणबाट बाबु वा आमा वा दुवै गुमाएका १३८ जना बालबालिकाको शिक्षामा पहुँच तथा राहतका अनुदान दिइएको ।
- बौद्धिक अपाङ्गता भएका बालबालिकाको शिक्षा सम्बन्धी अधिकार सुनिश्चित गर्न पोखरा म.न.पा.-३०, खुदीमा प्रदेशस्तरीय सुविधा सम्पन्न आवासिय विद्यालय निर्माण कार्य भईरहेको ।
- त्रिवेणी गजेन्द्रमोक्ष दिव्यधाम क्षेत्र समितिको कार्यकारी निर्देशक नियुक्ति भई कार्यक्रम विकास गरी कार्य अगाडी बढेको ।

- लमजुङको क्व्होलासोथारलाई विश्व सम्पदा सूचीमा सूचीकृत गर्न सरोकारवालाहरुसँग समन्वय र छलफल भईरहेको ।
- प्रदेशका परम्परागत मौलिक संस्कृति र परम्परालाई संरक्षणका लागि संस्थालाई आर्थिक सहयोग प्रदान गरिएको ।
- प्रदेशको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि सामुदायिक विद्यालयहरुलाई विभिन्न क्रियाकलापमा सहयोग गरिएको (प्रदेश प्रमुख शैक्षिक सुधार कार्यक्रम, विद्यालयमा यातायात साधन खरिदमा सहकार्य)
- शहीदको सम्मान स्वरुप शहीद पार्क निर्माण एवं संरक्षणका लागि ४ वटा शहीद पार्कसँग सम्झौता गरी कार्य अगाडी बढाइएको ।
- प्रदेश प्रमुख शैक्षिक सुधार कार्यक्रमबाट ५० वटा वालविकास केन्द्रमा सिकाइ सामग्री व्यवस्थापनका लागि अनुदान उपलव्ध गराइएको ।

(ख) सामाजिक विकास तर्फ

- बाल प्रतिभा पहिचान अन्तर्गत प्रदेशस्तरीय कविता लेखन तथा वाचन प्रतियोगिता सञ्चालन गरी २० जना बालबालिकाहरुलाई पुरस्कार तथा प्रमाणपत्र वितरण गरिएको ।
- विभिन्न संस्थाहरु मार्फत अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको सशक्तिकरण कार्यक्रम सञ्चालन
- बौद्धिक अपाङ्गता भएका व्यक्ति वा तिनका परिवारका लागि सिपमूलक तालिम सञ्चालन (मखमलको जुत्ता बनाउने तालिम २० जना, बटारेको अगरधुप बनाउने तालिम २० जनालाई) गरिएको ।
- अटिजम भएका बालबालिकाहरुलाई स्याहार गर्ने संस्थाहरुलाई सञ्चालन अनुदान अन्तर्गत बालबालिकाहरुको दैनिक जीवनयापनमा सहयोग पुऱ्याउन सामग्रीहरु प्रदान गरिएको ।
- प्रादेशिक लैङ्गिक समानता नीतिको मसौदा तयार गरिएको ।
- हिंसा पीडितहरुको लागि अल्पकालिन सेवा सहितको जिल्ला सेवा केन्द्रहरुको लागि सञ्चालन कार्यविधि, २०७९ तर्जुमा गरिएको ।
- प्रादेशिक पुनर्स्थापना केन्द्र सञ्चालन मापदण्डको मस्यौदा तयार गरिएको ।
- जिल्ला स्थित सामाजिक विकास कार्यालयहरु मार्फत महिलाहरुका लागि प्रतियोगितात्मक परीक्षा तयारी कक्षा सञ्चालन ।
- जसमा ९० जना महिलाहरु लाभान्वित भएका छन् ।
- अपाङ्गता समावेशी विकासका लागि ८५ वटै स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरुसँग परामर्श कार्यशाला (राष्ट्रिय अपाङ्ग महासंघ नेपाल गण्डकी प्रदेश मार्फत) गरिएको ।
- १० वटा ज्येष्ठ नागरिक आश्रमहरुलाई सञ्चालन अनुदान उपलब्ध गरिएको ।
- ३० वटा आमा समूहहरुलाई सुदृढिकरण वापतको रकम उपलब्ध गराइएको ।

(ग) युवा तथा खेलकुद तर्फ

- "एक स्थानीय तह, एक खेलमैदान" अन्तर्गत १५ वटा खेलमैदानका लागि सम्झौता भएको।

- प्रदेश सरकारको स्रोतबाट १५० र नेपाल सरकारबाट प्राप्त ससर्त बजेटबाट १५ वटा गरी जम्मा १६५ वटा खेल पूर्वाधार मध्ये ४० वटा निर्माण सम्पन्न, १०५ वटासँग सम्झौता भएको र ४५ वटालाई सम्झौताका लागि सूचना गरिएको ।
- मुस्ताङ जिल्लामा अन्तराष्ट्रियस्तरको उच्च उचाइ खेलमैदान निर्माणका लागि जग्गाको नयाँ नाप नक्सासहित विस्तृत डिजाइन निर्माण कार्य भइरहेको छ ।
- युनाइटेड अरब इमिरेट्स (UAE) को आजमानमा सम्पन्न भएको ICCU-19 क्रिकेट एशिया छनौट प्रतियोगिता २०२३ मा च्याम्पियन बन्दै नेपाललाई सन् २०२४ मा श्रींलकामा हुन गईरहेको U-19 विश्वकप क्रिकेट प्रतियोगितामा छनौट गराउन खेलाडीको रुपमा टोलीमा सम्मिलित गण्डकी प्रदेशका ३ जना र आई.सी.सी. (ICC) को आयोजनामा किर्तिपुरमा संचालित CWCL-2 एक दिवसिय प्रतियोगितामा नेपाललाई च्याम्पियन बनाउन खेलाडीको रुपमा पुर्याउनु भएको अतुलनिय योगदानको कदर गर्दै १ जना गरी जम्मा ४ जना खेलाडीलाई जनही ५० हजार नगद र प्रशंसापत्र सहित पुरस्कृत गरिएको छ ।
- प्रदेश सरकार मातहतका कार्यालय र स्थानिय तह मार्फत दुई वर्षसम्म १३६ जना प्रदेश विकास स्वयंसेवकलाई परिचालन गरिएको छ । उक्त कार्यक्रम अन्तर्गत हाल ६१ जना प्रदेश विकास स्वयंसेवक परिचालन भइरहेका छन् भने ७५ जनाका लागि रिक्त पदहरुमा माग बमोजिम नयाँ स्वयंसेवक भर्ना कार्य अगाडि बढेको छ ।
- लागु औषध दुव्यर्सनीमा लागेका युवाहरुको लागि प्रशिक्षण/परामर्श/पौष्टिक आहार वितरण कार्यक्रम कार्यान्वयनको चरणमा रहेको ।
- युवा उद्यम तथा स्वरोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत ९८ वटा युवा उद्यमीहरुलाई अनुदान रकम परेर सम्झौता भईसकेको र हाल भुक्तानीको प्रक्रियामा रहेको ।
- युवामैत्री स्थानीय तह प्रोत्साहन कार्यक्रम अन्तर्गत ८५ वटा स्थानिय तहहरुलाई स्व-मूल्याङ्कनका लागि पत्राचार गरिएको ।
- जिल्ला खेलकुद विकास समितिका पदाधिकारीहरुको नियुक्ति गरिएको ।
- मुख्यमन्त्री कप भलिबल प्रतियोगिता स्याङ्जा को वालिङ सम्पन्न गरिएको ।
- विभिन्न प्रदेश स्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गरिएको ।
- प्रदेश भित्रका विभिन्न वडा कार्यालय र खेलकुद क्लब गरी ४७ संस्थालाई खेलकुद सामग्री वितरण गरिएको ।

(घ) प्रशासन तथा योजना तर्फः

- गण्डकी प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम प्रतिष्ठान नियमावली, २०७९ स्वीकृत भएको,
- गण्डकी प्रदेश विज्ञान तथा प्रविधि प्रतिष्ठान आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०७९ स्वीकृत भएको,
- गण्डकी विश्वविद्यालयको तेरिज सहितको दरबन्दी स्वीकृत भएको,

- गण्डकी प्रज्ञा प्रतिष्ठान नियमावली, २०७९ स्वीकृत भएको ।

१३. सार्वजनिक निकायको वेबसाईट भए सो को विवरण

- www.mosd.gandaki.gov.np

१४. सार्वजनिक निकायले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एंव प्राविधिक सहयोग

- नभएको

१५. सार्वजनिक निकायमा परेका सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सो उपर सूचना दिएको

सूचना मागको निवेदन संख्या	फर्छ्यौट	कैफियत
१९	१९	आ.व २०७९/०८

१६ . सार्वजनिक निकायका सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सो को विवरण

- मन्त्रालयका सूचनाहरु मन्त्रालयको सूचना पाटी, स्थानीय देखि राष्ट्रिय पत्रपत्रिकाहरु र मन्त्रालयको वेवसाईट www.mosd.gandaki.gov.np मा समेत प्रकाशन गर्ने गरिएको छ ।